

GIROC

Sediul consiliului local: Giroc, str. Semenic nr. 54, telefon 0256/395648, fax 0256/395798;

Coordonate:

45°41'46" lat. N;
21°14'13" long. E;

Repere istorice:

-1389 - Girocul este atestat documentar cu numele **Gyurec**;

-1456 - Chișoda este în proprietatea lui **Ioan de Hunedoara**;

-1717 - localitatea Giroc este amintită sub numele de **Jurok**, cu 70 de case,

-1725-1760 - se întemeiază actuala localitate Chișoda;

-1783 - Girocul poartă numele de **Diurak**;

-1889 - se înființează corul bărbătesc din Giroc, iar în 1890 cel din Chișoda;

-1910-1912 - în Giroc se așază coloniști germani veniți din satul Nițchidorf;

-1923 - a luat ființă Banca populară „Ghiroceana”;

-1936 - în Giroc exista Casă Națională, societate de vânatoare, fabrică de cărămidă, gară, oficiu poștal;

-4 iunie 1939 - se naște la Chișoda **Petru Chira**, epigramist, publicist;

-2 august 1947 - se naște la Chișoda, **Aurel Jivi**, teolog și profesor (d. 1.11.2002);

-1947 - se naște solistul de muzică populară bănățeană **Petrică Moise**;

-1972 - se naște la Giroc **Constantin Iosub**, Erou Martir al Revoluției din 1989;

-1998 - apare primul număr al publicației „Dialog cu cetățenii”;

-2002 - comuna Giroc avea 4 075 de locuitori;

-2006 - școala din Chișoda primește numele dascălului **Iosif Ciorogariu**;

-2008 - are loc prima ediție a festivalului pascal „**În glas de toacă**”;

-2009 - se înființează „Asociația Sport Club Tătucu Giroc- Chisoda”, în memoria marelui rugbist Gheorghe Tătucu, campion național la rugby cu echipa Universitatea Timișoara în anul 1972, fost profesor de sport la Giroc;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total: 5 758 persoane, dintre care:

- masculină = 2 793 de persoane

- feminină = 2 965 de persoane

Numărul locuințelor la 1 ianuarie 2010:
2 2574

Sate componente: Giroc și Chișoda (1332, Tesola);

Instituții școlare: Școli cu clasele I-VIII: Giroc și Chișoda; Grădinițe cu program prelungit: Giroc și Chișoda;

Instituții sanitare: Cabinete medicale: Giroc (două) și Chișoda (două); Cabinete stomatologice: Giroc și Chișoda; Farmacii umane: Giroc și Chișoda; Cabinet sanitar-veterinar: Giroc; Farmacie sanitar-veterinara: Giroc;

Instituții culturale: Casă Națională: Chișoda; Cămin cultural: Giroc; Bibliotecă: Giroc (fondată în anul 1974);

Baze sportive și de agrement: Stadionul „Unirea” Giroc; Stadionul „F.C. Chișozeana” Chișoda;

Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult: Biserici ortodoxe române: Giroc (1759, prima atestare) și Chișoda (1749); Biserici romano-catolice: Giroc și Chișoda (1933); Biserici baptiste: Giroc (1956) și Chișoda (1990); Biserici pentecostale: Giroc și Chișoda; Mănăstirea „Preasfânta Treime” Giroc (greco-catolica);

Ruga și alte manifestări cultural-religioase: Ruga în localitățile: Giroc (Sfintele Paști) și Chișoda (15 august - Sfânta Maria Mare); Festivalul Internațional de Folclor „Floare Giroceană” (iunie-iulie); Festivalul „În Glas de Toacă” (între Joia Mare și Paște)

Cetățeni de onoare: Iosif Gaiță, P.S. Paisie Lugojanu, Ionel Chermeleu, Octavian Gruită, Petrică Moise, Petru Ionel Pascotă, Daniela Bitulean, Ionel Murariu, Victor Șchiopu, Petru Chira, Ioan Cerbu.

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI GIROC

Toma Iosif Ionel	primar	Jivi Ioan, consilier	PRM
Popazie Ionel	viceprimar	Pascotă Ionel-Petru, consilier	PSD
Aga Dorin Petru, consilier	PRM	Pădeanu Ioan, consilier	PDL
Cojeia Ciprian, consilier	PDL	Seiman Gheorghe, consilier	PSD
Gâlcă Ilie, consilier	PNL	Terteci Lenuța, consilier	PSD
Golban Gheorghe, consilier	PSD	Țap Gheorghe, consilier	PSD
Gruită Octavian-Petru, consilier	PNL	Urșica Adrian-Dănuț, consilier	PC

GIROC

„PREASFÂNTA TREIME”

În afară de binecunoscuta **Mănăstire Timișeni din Pădurea Giroc** (ortodoxă română), de puțină vreme în aceeași zonă comunitatea greco-catolică a ridicat un mic așezământ monahal. **Mănăstirea „Preasfânta Treime”** din localitatea

Giroc (Protopopiatul Timișoara) are sărbătoarea hramului schitului mănăstiresc al „Fraților Sfintei Cruci” la 19 iulie, având paraclisul închinat Sfântului Profet Ilie.

GIROC - „MESCAL”

În perioada mai - iunie 2006, un colectiv de arheologi format din dr. Florin Gogâltan (Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj) – responsabil științific, Alexandru Szentmiklósi și Valentin Cedică (Muzeul Banatului Timișoara) a reluat cercetarea arheologică sistematică în punctul Mescal din hotarul Girocului (situl a fost cercetat în vara anilor 1992 și 1993 de către Florin Gogâltan, prilej cu care au fost stabilite și etapele de locuire preistorică).

Campania arheologică din primăvara anului 2006 a confirmat existența unor locuri preistorice ce pot fi atribuite epocii târzii a bronzului și primei epoci a fierului. La Giroc – Mescal există mai multe niveluri de locuire, cel mai timpuriu aparținând începutului epocii bronzului, iar cea mai târzie prezentă fiind reprezentată de un cimitir din perioada modernă. Așezarea din perioada timpurie a epocii bronzului timpuriu aparține grupului cultural Gornea – Orlești și este suprapusă de o așezare datată în a doua jumătate a mileniului II înainte de Christos (etapa târzie a epocii bronzului), atribuită culturii Cruceni

Belegis. Purtătorii acestei culturi - crescători de animale și vânători - s-au așezat pe malul Timișului, vatra satului mișcându-se de-a lungul malului. Dacă despre așezarea din bronzul timpuriu nu se cunosc prea multe, legat de cea aparținând culturii Cruceni Belegis s-au descoperit mai multe locuințe și urme de practicare a metalurgiei (tipare din gresie pentru turnarea unor obiecte din bronz, resturi de turnare etc). Succesiunea așezărilor preistorice este continuată de o așezare atribuită primei epoci a fierului, respectiv grupului cultural Gornea - Kalakaca. Deși cercetările au surprins un strat de cultură atribuit

epocii medievale, nu au fost identificate deocamdată complexe arheologice. Ultimul strat este reprezentat de necropola din secolele XVIII - XIX (datată cu o monedă emisă la sfârșitul secolului al XVIII-lea).

FESTIVALUL TOACELOR

De câțiva ani, la Giroc, în preajma Sfințelor Paște, are loc Festivalul Toacelor, cel mai mare festival de gen din vestul României. Copiii, măicuțele și preoții, cunoscători în mânăuirea ciocănelor din lemn de tei, se întrec în dibăcie la 33 de toace, număr simbolizând anii petrecuți de Isus Hristos pe pământ.

GIROC

FALA CÂNTECULUI BĂNĂȚEAN

Una din vocile de aur ale folclorului autentic bănățean, **Petrică Moise**, s-a născut la Chișoda, în anul 1947, într-o familie modestă, cu zece copii. Face școala în satul natal, vreme în care mama sa îi transmite dragostea pentru „**mu-zica națională**”, cum îi place maestrului să-și numească melodiile pe care le interpretează. De la mama sa i-a rămas amintirea felului deosebit în care cânta aceasta doina „**Florică, mândră nevastă**”. Petrică Moise urmează școala de artă, studiile liceale și apoi face studii universitare la Timișoara și Cluj-Napoca, dezvoltându-și în timp calitățile lui vocale native printr-un studiu intens. Este mândru de tradițiile și spiritul unic al Banatului și prin cântecele sale încearcă să reinvie autenticul în folclorul timișan, alterat în anii comunismului de proletcultism, iar după 1989 de „manelizarea” satului românesc. „**Iorgovan, frumoasă floare**”, „**Cine aude cucul seara**”, „**Vreme treșie, vreme vinie**”, „**Săraci, cărările mele**”, „**Când pornea ruga la sat**”, „**Două mândre din Chișoda**”,

„**Ăscia-s bănățenii mei**”, „**Mândruliță, pup de trandafir**”, „**Țara mea-i Banatul meu!**”, hore, doine, brăuri, nenumărate sunt melodiile lăsate moștenire de Petrică Moise Banatului, românilor! Ajuns la vârsta înțelepciunii, Petrică Moise a întemeiat formația „**Virtuozii**

Banatului”, cu care dă adevărate spectacole în Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara, acolo unde virtuozii sunt invitați de iubitorii de folclor adevărat și de românețe cu parfum de altădată.

Una din fiicele maestrului îi calcă pe urme, moștenind talentul tatălui: Liuța a absolvit liceul de muzică, unde a studiat violoncelul, face canto clasic, are și voce pentru românețe, a și înregistrat un CD cu românețe.

PETRU CHIRA-
CHIȘOZANU

Petru Chira s-a născut la 4 iunie 1939 în satul Chișoda. A colaborat la ziare și reviste locale sau centrale, cum au fost **Drapelul roșu**, **Orizont**, **Renașterea bănățeană**, **Pardon**, **Epigrama**, **Urzica**, **Tribuna Sibiului**.

Petru Chira Chișozanu, văzut de Dan Radu Ionescu (DRIO)

Este membru fondator al Cenaclului „**Ridendo**” din Timișoara (1980) membru fondator al Uniunii Epigamiștilor din România. Publică în numeroase almanahuri și culegeri de epigrame. Scrie poezie în grai bănățean, poezie lirică, sonete: „**Spini clandestini**”, „**Femeia, eterna poveste**”,

„**Trei în tangaj**”, „**Vânătoarea de ciocârlii**”, „**Îngerii luminii**”, „**Ca-n sat la noi**”, volume de autor sau scrise în colaborare, unele cu Livia Ilcău, altele cu Dumitru Ivan Teiu, Ionel Iacob Bencei. Șugubăț, Petru Chira și-a pregătit epitaful din vreme, evident printr-o epigramă:

„**Cum am trăit, o știu doar eu
Și-o spun acum când gata-i treaba:
Mulțam lui bunul Dumnezeu
Că n-am trăit să mor degeaba.**”

Și, ca un bănățean fălos, uica Pătru nu ezită să-i „piște” din condei pe confracții epigamiști olteni:

„**Maeștrilor de poante fauri,
Plini de talent și de rutină
De ce vă tot culcați pe lauri
Că doar aveți și rogojină?**”

GIROC

CÂNT ȘI JOC LA GIROC

FANFARA

La anul 1928, un grup de localnici din Giroc (învățătorul **Mihai Bocșa**, preotul **David Voniga**, învățătorul **Atanasie Baicu**, **Dimetrie Rotariu**, **Ioan Ilie Pascotă**, **Niță Gaiță**, **Petru Ruja** ș.a.) pune bazele unei fanfare țărănești, primul dirijor al acesteia fiind Ioan Văcan. Vreme de aproape douăzeci de ani, din 1936 și până în anul 1955, fanfara giro-

cenilor este dirijată și pregătită din punct de vedere artistic de **Ioan Ilie Pascotă**.

Fanfara a participat la manifestări și defilări, devenind o tradiție ca ruga giroceană să fie deschisă de formația condusă de Ilie Pascotă. Războiul întrerupe activitatea fanfarei și, mai rău, soldații sovietici aflați în trecere prin Giroc fură instrumentele, așa că după război membrii fanfarei au fost nevoiți să achiziționeze alte instrumente. Între anii 1956-1988, fanfara este reînființată de Ionel Pascotă, acesta bazându-se pe elevii școlii din Giroc. Printre instrumentiștii care au făcut parte din formație au fost Pascotă Petru, Pascotă Ionel, Muler Petru, Avrămuț Petru, Peia Iosif, Roman Vasii, Barani Petru, Ciobanu Dumitru, Brânda Petru, frații Flender. În anul 1999, primarul **Iosif-Ionel Toma** și dirijorul **Ionel Pascotă** reînființază fanfara, iar Consiliul Local Giroc achiziționează noi instrumente pentru membrii fanfarei, elevi ai școlii din Giroc. Fanfara a susținut numeroa-

se spectacole, obținând valoroase premii (la Festivalul Național al Fanfarelor Țărănești la Caransebeș, la Festivalul fanfarelor de la Buziaș și la Festivalul de folclor pentru tineret și copii DKMT Timișoara). Printre melodiile care au intrat în repertoriul fanfarei din Giroc se numără „**Deșteaptă-te române**”, „**De-ar fi mândra-n deal la cruce**”, „**Bade pălărie nouă**”, „**Mărie poale șiorace**”, „**Fată bănățană**”.

GHIOCELUL

Girocul a avut între anii 1969-1989 un bun ansamblu folcloric, „**Ghiocelul**”, care a activat pe lângă sindicatele din Timișoara și care a participat la turnee în țară și în străinătate, obținând numeroase premii. Abia în anul 1997, la inițiativa unui fost component al ansamblului, **Iosif-Ionel Toma**, primarul comunei Giroc, „**Ghiocelul**” este reînființat și de atunci funcționează pe lângă Primăria comunei. Ansamblul a prezentat spectacole folclorice în diferite zone ale țării, a efectuat turnee în țară și peste hotare (Ungaria, Croația, Serbia, Bulgaria), obținând nu-

meroase diplome și premii. Ansamblul (**Ileana Szabo**, director, **Victor Jicheran**, coregraf, conducere muzicală maestrul **Luță Popovici**) are un număr de 70 de membri (cinci sunt soliști vocali, șapte instrumentiști, iar restul, dansatori).

O FAMILIE PE DOUĂ ROȚI

Ionel Pascotă jr. s-a născut pe 14 iulie 1979 la Timișoara (Giroc), într-o familie pasionată de motociclism și ai cărei bărbați au participat la curse de motocicletă încă din anii '40. Bunicul său, **Ioan-Ilie Pascotă**, a fost multiplu campion național între anii 1948-1955 și vice-campion balcanic în 1948. În anul 1955 a avut un accident cu motocicleta în urma căruia a decedat. **Ionel Pascotă sr.**, și-a început cariera de motociclist odată cu fratele său, **Petrică Pascotă**, în anul

GIROC

1949. A obținut 6 titluri de campion național al României, 12 titluri de vicecampion, 15 medalii de bronz. Este Maestru al sportului din 1979, iar din 1977 este antrenor calificat. A participat la curse până în anul 1993. Fratele său, Petrică Pascotă, a obținut două titluri de campion național la motociclism și cinci de vicecampion.

Ionel Pascotă junior primește la vârsta de șase ani o mini-motocicletă făcută chiar de tatăl său. La 12 ani participă la primele curse moto, pentru ca la anul 2004 să devină Maestru al Sportului. Palmaresul lui Ionel Pascotă jr. este unul impresionant: între anii 1993-2004 obține la diferite clase șase titluri naționale, mai multe clasări pe locul al doilea la campionatul național și la cel balcanic. Cariera sa de sportiv se împlinește după trecerea sa în anul 2005 la clubul UCM Reșița: 2005 – campion național 600 supersport, 2005 – campion național 1000 superbike, 2005 – campion balcanic 600 supersport, 2006 – campion național 600 supersport, 2006 – campion național 1000 superbike, 2006 – campion balcanic 600 supersport, 2006 – campion balcanic 1000 superbike, 2007 – campion național al Austriei, 2007 – campion european Alpe-Adria, 2008 – campion național pe circuit 600 supersport, 2008 – campion Romanian Superbike – 600 supersport, 2008 – campion european UEM Cup, 2009 – campion est-european 600 supersport, 2009 – campion Romanian Superbike – 600 supersport, - 2010 – Campion National pe circuit clasa 600 Supersport, Campion National pe circuit clasa 1000 Superbike, Campion National pe aeroport clasa 600 Supersport, Campion National pe aeroport clasa 1000 Superbike, Locul 2 campionatul Dunlop Romanian Superbike 600 Supersport.

ȘCOALA CU NUME
DE DASCĂL

În anul 1734, statul austriac donează locuitorilor satului Chișoda un teren pentru construirea școlii, dar și 8 iugăre de pământ arabil în folosul învățătorului, astfel că un document datat 1 octombrie 1776 (aflat în arhiva Vojevodinei, Sremschi Karhveina Ilirska Kancelaria) și semnat de **Teodor Iancovici**, director al școlilor ilirice din Banat, consemnează existența școlii din „**Kischoda**” aparținând de „**Temesvar District**”. Școala mijlocului de secol al XIII-

lea din Chișoda era formată dintr-o sală de clasă și din locuința dascălului. Între anii 1788 și 1802, în bătrâna școală chișozeană au învățat scrisul, cititul, cântul și aritmetica 89 de copii din sat, avându-l ca învățător pe **Ioan Olariu**. Îi urmează la catedră **Ioan Iancovici** (1813-1819), apoi **Ioachim Popovici**, fiu al satului, la fel ca și **Ilie Amandia**, care terminase Teologia din Arad în 1826. După 1845, dascăli sunt **Toma Amandia**, apoi

Moise Babescu, **Simion Moldovan**, **Terentie Popescu**, urmați de un alt fiu al Chișodei, **Traian Ciorogariu**, succesor fiindu-i **Paul Ivi**.

În 1892 se construiește un nou local pentru școală. Din acest an va funcționa ca dascăl **Iosif Ciorogariu**, din familia Mărcușonilor, după terminarea Preparandiei din Arad. Iosif Ciorogariu va fi învățător și cantor al bisericii între anii 1892-1936. Învățătorul Iosif Ciorogariu este cel care va organiza în sat un cor mixt pe patru voci. Va instrui formația de dansuri populare și tot el va înființa o bibliotecă sătească. Tot din inițiativa dascălului Iosif

Ciorogariu a fost ridicată în anul 1927 Casa Națională, dar și monumentul din marmură neagră închinat memoriei eroilor chișozeni căzuți în primul război mondial. Meritele învățătorului au făcut ca, începând cu anul școlar 2006-2007, Școala cu clasele I-VIII din Chișoda să primească numele de „**Iosif Ciorogariu**”.

De mare tradiție didactică este și școala din Giroc.

Școala din Chișoda, azi